

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro
2020 m. lapkričio 6 d. įsakymu Nr. 3D-761
(Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro
2021 m. liepos 23 d. įsakymo Nr. 3D-468
redakcija)

**LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO MINISTERIJOS IR JOS
VALDYMO SRITIES ĮSTAIGŲ, VALSTYBĖS VALDOMŲ ĮMONIŲ
NULINĖS TOLERANCIJOS KORUPCIJAI POLITIKOS APRAŠAS**

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos ir jos valdymo srities įstaigų, valstybės valdomų įmonių nulinės tolerancijos korupcijai politikos aprašas (toliau – Nulinės tolerancijos korupcijai politikos aprašas) nustato bendruosius korupcijos prevencijos principus, Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos (toliau – Ministerija) ir įstaigų prie Ministerijos, viešųjų įstaigų, kurių savininko (dalininko) teises ir pareigas įgyvendina Ministerija, valstybės įmonių, kurių savininko teises ir pareigas įgyvendina Ministerija, akcinių bendrovių, kurių akcijos, suteikiančios daugiau kaip 1/2 balsų visuotiniame akcininkų susirinkime, nuosavybės teise priklauso valstybei ir kurių valdytoja yra Ministerija (toliau – organizacijos), bei joms vadovaujančių asmenų pareigas, susijusias su korupcijos prevencija, korupcijos netoleravimo nuostatas, korupcijos prevencijos priemones bei jų įgyvendinimo koordinavimą ir kontrolę. Nulinės tolerancijos korupcijai politikos aprašas taikomas visiems Ministerijos, organizacijų politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojams, karjeros valstybės tarnautojams, darbuotojams, dirbantiems pagal darbo sutartis, įskaitant praktiką atliekančius asmenis (toliau – darbuotojai).

2. Nulinės tolerancijos korupcijai politikos aprašo vizija, misija ir tikslas:

2.1. Vizija – nulinės tolerancijos korupcijai aplinka Ministerijoje ir organizacijose;

2.2. Misija – įgyvendinti patikimą kompleksiško veiksmų ir priemonių sistemą korupcijos prevencijos srityje;

2.3. Tikslas – užtikrinti, kad Ministerijoje, organizacijose vykdoma veikla ir elgsena atitiktų teisės aktų reikalavimus, aukščiausius patikimumo, sąžiningumo, skaidrumo ir etikos standartus.

3. Pagrindinės sąvokos ir jų apibrėžtys:

3.1. **Kronizmas** – draugų, bičiulių globa ir protegavimas naudojantis einamomis pareigomis, vardu ir galia;

3.2. **Neetiškas elgesys** – elgesys, prieštaraujantis Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatyme, Nulinės tolerancijos korupcijai politikos apraše ir kituose teisės aktuose įtvirtintiems pagrindiniams etikos principams;

3.3. **Nepotizmas** – savo šeimos narių, giminaičių bei kitų artimų asmenų globa ir

protegavimas naudojantis einamomis pareigomis, vardu ir galia;

3.4. Kitos Nulinės tolerancijos korupcijai politikos apraše vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos įstatymuose, poįstatyminiuose teisės aktuose įtvirtintas sąvokas.

4. Organizacijos turi vadovautis Ministerijos patvirtintu Nulinės tolerancijos korupcijai politikos aprašu (išskyrus nuostatomis, kurių taikymas išimtinai apibrėžtas kaip Ministerijos vidaus tvarka) ir vidiniais dokumentais užtikrinti jo nuostatų įgyvendinimą.

II SKYRIUS ATSPARUMAS KORUPCIJAI

5. Nulinės tolerancijos korupcijai politikos aprašas yra korupcijos prevencijos dokumentas, kuriuo Ministerija, organizacijos įsipareigoja savo veikloje vadovautis ne tik Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo 4 straipsnyje numatytais principais, bet ir laikytis šių taisyklių bei principų:

*Punkto pakeitimai:
Nr. 3D-681, 2022-11-14*

5.1. **nulinės tolerancijos korupcijai** – Ministerija, organizacijos netoleruoja korupcijos pasireiškimo jokiais formomis (interesų konflikto, kyšininkavimo, neetiško elgesio, nepotizmo, neteisėto atlygio, papirkimo, prekybos poveikiu, piktnaudžiavimo ar kitų korupcinio pobūdžio veikų, daromų viešojo administravimo srityje, formuojant ar įgyvendinant valstybės politiką priskirtose srityse, kur būtų siekiama naudoti sau ar kitiems asmenims). Ministerija ir organizacijos imasi visų būtinų priemonių, kad savo įtakos srityje užkirstų kelią korupcijai, sukčiavimui, pinigų plovimui, kitiems teisės pažeidimams;

5.2. **korupcijos prevencijos priemonių įgyvendinimo efektyvumo** – Ministerija, organizacijos įsipareigoja imtis Nulinės tolerancijos korupcijai politikos apraše įtvirtintų prevencinių priemonių siekdamas užkirsti kelią korupcijos apraiškoms kilti, kontroliuoti jų įgyvendinimą bei taikymo efektyvumą;

5.3. **veiklos skaidrumo ir viešumo** – Ministerija, organizacijos užtikrina, kad jų veikla būtų skaidri ir aiškiai deklaruojama bei atitiktų veiklos procedūrų skaidrumo ir aiškumo kriterijus;

5.4. **vadovų lyderystės ir darbuotojų įtraukimo** – Ministerijos, organizacijų vadovybės ir vadovų asmeninis pavyzdys yra esminis nepakantumo korupcijai kultūros formavimo veiksnys. Darbuotojai nuolat informuojami apie įgyvendinamą antikorupcinę aplinką ir įtraukiami į antikorupcinių priemonių įgyvendinimą;

5.5. **nepriekaištingos reputacijos** – Ministerija, organizacijos siekia, kad jose dirbtų tik nepriekaištingos reputacijos asmenys;

5.6. **etikos laikymosi** – Ministerija, organizacijos puoselėja nepriekaištingą dalykinę reputaciją ir darbuotojų, visuomenės pasitikėjimą jomis. Visi santykiai su aptarnaujamais asmenimis, partneriais, kitais viešojo ir privataus sektoriaus atstovais yra grindžiami Nulinės tolerancijos korupcijai politikos apraše įtvirtintais principais;

5.7. **atsakomybės už priimtus sprendimus** – Ministerijos, organizacijų darbuotojai turi žinoti savo darbinės pareigas ir suteiktus įgaliojimus bei atsakomybę už šių pareigų nevykdymą ar netinkamą vykdymą, už teisės aktų pažeidimus;

5.8. **informacijos valdymo užtikrinimo** – Ministerijos, organizacijų darbuotojai privalo saugoti ir tik įstatymų bei kitų teisės aktų nustatytais tikslais ir tvarka gali naudoti Ministerijos, organizacijų konfidencialią ir komercines paslaptis sudarančią informaciją, kuri jiems tapo žinoma atliekant savo funkcijas ir kitais teisėtais pagrindais, taip pat neatskleisti ir (ar) kitais būdais neperduoti šios informacijos tretiesiems (neįgaliojantiems jos žinoti) asmenims, neatlikti kitų neteisėtų veiksmų, susijusių su konfidencialios ir komercinę paslaptį sudarančios informacijos skleidimu, dėl kurių gali kilti neigiamų pasekmių Ministerijai, organizacijoms. Ministerijos, organizacijų interneto svetainėse teikiama ir viešinama informacija, kuri yra privaloma skelbti laikantis Lietuvos teisės aktų reikalavimų;

5.9. **antikorupcinio švietimo** – Ministerija, organizacijos konsultuoja darbuotojus, kaip išvengti korupcinio pobūdžio teisės pažeidimų, įgyvendina antikorupcinio švietimo priemones;

5.10. **privatųjų ir viešųjų interesų konfliktų vengimo** – Ministerijos, organizacijų veiklos sprendimai ir veiksmai grindžiami tarpusavio pasitikėjimo, objektyvumo, nešališkumo, viešųjų interesų viršenybės principais. Ministerijos, organizacijų darbuotojai privalo vengti situacijų, kai privatūs interesai galėtų susikirsti su Ministerijos, organizacijų interesais ir turėtų neigiamos įtakos nešališkam ir objektyviam funkcijų vykdymui. Ministerija, organizacijos užtikrina, kad būtų vykdoma darbuotojų viešųjų ir privačių interesų deklaravimo kontrolė bei stebėseną. Vadovai privalo ne rečiau kaip kartą per metus susipažinti su jiems pavaldžių darbuotojų viešųjų ir privačių interesų deklaracijomis, kai jas teisės aktų nustatyta tvarka privalu teikti. Darbuotojai, pateikę patikslintą viešųjų ir privačių interesų deklaraciją, Ministerijos, organizacijų nustatyta tvarka ir terminais privalo apie tai informuoti tiesioginį vadovą, kad jam būtų žinoma visa aktuali informacija;

5.11. **nepiktnaudžiavimo einamomis pareigomis ir įgaliojimais** – Ministerija, organizacijos imasi visų teisėtų kontrolės priemonių ir užtikrina, kad darbuotojai, atlikdami savo pareigas, visais atvejais priimtų tinkamus, racionalius sprendimus, nesiekdami asmeninės naudos;

5.12. **kyšininkavimo ir prekybos poveikiu nepakantumo** – Ministerija, organizacijos netoleruoja jokių kyšininkavimo ir prekybos poveikiu apraiškų. Ministerijos, organizacijų

darbuotojams draudžiama tiesiogiai ir (ar) netiesiogiai siūlyti, duoti, suteikti leidimą duoti, reikalauti, priimti arba gauti kyšį;

5.13. **nulinės dovanų politikos** – Ministerijoje, organizacijose nepriimamos ir neteikiamos jokios dovanos, išskyrus Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos ir jos valdymo srities įstaigų, įmonių ir bendrovių dovanų politikos apraše (toliau – Dovanų politikos aprašas) numatytas išimtis, ir visos darbuotojų priimtos dovanos yra įvertinamos ir registruojamos, nepriklausomai nuo jų vertės;

5.14. **viešųjų pirkimų skaidrumo** – Ministerija, organizacijos užtikrina, kad visi jų pirkimai būtų vykdomi skaidriai, laikantis lygiateisiškumo, nediskriminavimo, abipusio pripažinimo, proporcingumo ir nešališkumo reikalavimų, racionaliai naudojant Ministerijos, organizacijų lėšas;

5.15. **vidaus kontrolės efektyvumo** – Ministerija, organizacijos siekia, kad vidaus kontrolės sistema veiktų sklandžiai ir efektyviai, kad būtų užtikrintas strateginių ir kitų veiklos planų įgyvendinimas, sutartinių ir kitų įsipareigojimų tretiesiems asmenims laikymasis, apsaugotas Ministerijos, organizacijų turtas, valdomos veiklos rizikos. Ministerijos ir organizacijų turtas turi būti saugomas, naudojamas tik darbo veiklos tikslais. Asmeniniais tikslais ar tretiesiems asmenims turtą leidžiama naudoti tik teisės aktų nustatyta tvarka.

6. Ministerijos, organizacijų vadovybė ir vadovai dalyvauja įgyvendinant Nulinės tolerancijos korupcijai politikos aprašo nuostatas, savo elgesiu rodydami tinkamą pavyzdį Ministerijos, organizacijų darbuotojams, savo veikla skatina skaidrumo principo suvokimą ir taikymą kasdienėje veikloje, nes nuo jų požiūrio, supratimo ir elgesio priklauso veiksminga korupcijos prevencija. Aktyvus vadovybės ir vadovų dalyvavimas ir buvimas pavyzdžiu skatina teigiamą darbuotojų ir visuomenės požiūrį, kuris turi lemiamą reikšmę korupcijos prevencijos sėkmei.

6¹. Už korupcijos prevenciją atsakingas Ministerijos padalinys žemės ūkio ministrui, politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojams pradėjus eiti pareigas ir kas pusmetį (esant poreikiui – ir dažniau) juos supažindina su jiems taikomais atsparumo korupcijai standartais ir elgesiu, kurio iš jų tikimasi dėl interesų konfliktų, deklaravimo pareigų, ryšių su trečiosiomis šalimis, dovanų ir kitais atsparumo korupcijai klausimais, jų vaidmeniu užtikrinant veiksmingą antikorpucinės politikos vientisumą ir įgyvendinimą Ministerijoje.

Papildyta punktu:

Nr. 3D-681, 2022-11-14

7. Ministerijos, organizacijų vadovybės ir vadovų pareigos vykdant Nulinės tolerancijos korupcijai politikos aprašo nuostatas:

7.1. formuoti Nulinės tolerancijos korupcijai politikos apraše įtvirtintas nuostatas atsižvelgiant į Ministerijos, organizacijų vidaus teisės aktuose įtvirtintą kompetenciją;

7.2. įgyvendinti prevencines priemones;

7.3. sumažinti korupcijos pasireiškimo tikimybę, aiškiai nustatant darbo ir sprendimų priėmimo tvarkas, atsakomybes, ir užtikrinti suteiktų įgaliojimų patikimumą, kai atskiri darbuotojai turi teisę veikti ir priimti sprendimus savarankiškai;

7.4. užtikrinti, kad tose srityse, kuriose yra didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, dirbtų darbuotojai, turintys tinkamą kvalifikaciją, pakankamai patirties ir reikiamų įgūdžių savo funkcijoms atlikti pagal Ministerijoje, organizacijose nustatytus pareigybių aprašymus;

7.5. užtikrinti, kad Ministerijoje ir organizacijose būtų nustatyta aiški organizacinė ir valdymo struktūra korupcijos prevencijai ir kontrolei užtikrinti;

7.6. užtikrinti, kad būtų įgyvendinamas viešųjų ir privačių interesų derinimas;

7.7. užtikrinti, kad būtų tinkamai reglamentuotas teisių atlikti finansines ir ūkines operacijas suteikimas, jų vykdymas, įtraukimas į apskaitą bei informacijos apie įvykusias finansines ir ūkines operacijas saugojimas;

7.8. užtikrinti, kad būtų aiškiai apibrėžtos kiekvieno darbuotojo užduotys, pareigybių aprašymuose būtų nurodytos teisės ir pareigos, funkcijos ir atsakomybės, darbuotojai būtų supažindinami su pareigybių aprašymais;

7.9. užtikrinti, kad darbuotojai, vadovybė ir vadovai nuolat dalyvautų korupcijos prevencijos mokymuose ir taikytų kitas švietimo priemones.

8. Turi būti vengiama perteklinės darbuotojų kontrolės. Kontrolė turi būti proporcinga susijusiai rizikai, siekiant skaidraus veiklos tikslų įgyvendinimo užtikrinimo.

9. Ministerijos, organizacijų darbuotojai turi laikytis Nulinės tolerancijos korupcijai politikos, vengti bet kokių korupcinio pobūdžio teisės pažeidimų, patikėtas pareigas vykdyti sąžiningai, skaidriai bei laikydamiesi viešojo administravimo, atsparumo korupcijai principų ir yra asmeniškai atsakingi už Nulinės tolerancijos korupcijai politikos aprašo nuostatų, kiek tai susiję su jų pareigomis Ministerijoje, organizacijose, vykdymą ir taikymą.

III SKYRIUS KORUPCIJOS PREVENCIJOS PRIEMONĖS

10. Ministerijoje ir organizacijose taikomos šios korupcijai atsparios aplinkos kūrimo ir korupcijos prevencijos priemonės:

*Punkto pakeitimai:
Nr. 3D-681, 2022-11-14*

10.1. **Korupcijos prevencijos planavimo dokumentai.** Vadovaujantis Korupcijos prevencijos įstatymu, Nacionaline darbotvarke korupcijos prevencijos klausimais, Nacionalinės darbotvarkės korupcijos prevencijos klausimais planu bei kitais teisės aktais, atsižvelgiant į

korupcijos rizikos valdymo vertinimo, atsparumo korupcijai lygio nustatymo rezultatus ir kitą informaciją, Ministerijos, organizacijos vadovo sprendimu rengiami korupcijos prevencijos veiksnių planai, kurių tikslas užtikrinti ilgalaikę, veiksmingą ir kryptingą korupcijos prevencijos ir kontrolės sistemą Ministerijoje, organizacijose. Ministerijoje korupcijos prevencijos planų įgyvendinimą koordinuoja ir kontroliuoja už korupcijos prevenciją atsakingas Ministerijos padalinys, organizacijose – vadovai ar jų įgalioti asmenys ir (ar) antikorupcijos komisijos;

*Papunkčio pakeitimai:
Nr. 3D-681, 2022-11-14*

10.2. Atsparumo korupcijai ir darbuotojų tolerancijos korupcijai lygio nustatymas. Siekiant nustatyti atsparumo korupcijai lygį, vertinama, kiek ir kokių korupcijai atsparios aplinkos kūrimo priemonių yra įdiegta Ministerijoje, organizacijose, šių priemonių diegimo kokybė ir praktinis pritaikomumas bei jas taikant pasiekti rezultatai. Ministerijoje atsparumo korupcijai lygio nustatymą, vadovaujantis Vyriausybės nustatyta tvarka, atlieka Ministerijos padalinio, atsakingo už korupcijos prevenciją, darbuotojai. Organizacijose, kuriose yra už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą subjektai, atsparumo korupcijai lygio nustatymą atlieka pačios organizacijos. Kitose organizacijose atsparumo korupcijai lygio nustatymą atlieka Ministerija arba jie patys, atsižvelgdami į jų dydį ir administracinius pajėgumus. Atsparumo korupcijai lygio nustatymo rezultatai skelbiami Ministerijos ir (ar) organizacijos interneto svetainėje. Ministerijoje, organizacijose, ne rečiau kaip kartą per dvejus metus, turi būti organizuojama darbuotojų apklausa tolerancijos korupcijai lygiui nustatyti. Atsižvelgiant į atliktų vertinimų rezultatus, turi būti nustatomos ir įgyvendinamos reikalingos priemonės. Ministerijos atsparumo korupcijai lygio nustatymą ir darbuotojų apklausą dėl tolerancijos korupcijai lygio nustatymo atlieka Ministerijos padalinio, atsakingo už korupcijos prevenciją, darbuotojai. Ministerijoje atlikto vertinimo ir apklausos rezultatai bei išvados teikiami ministrui ir viešinami Ministerijos interneto svetainėje. Organizacijų darbuotojų tolerancijos korupcijai lygio nustatymo rezultatai taip pat viešinami jų interneto svetainėse;

*Papunkčio pakeitimai:
Nr. 3D-681, 2022-11-14*

10.3. Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymas ir vertinimas. Ministerija, organizacijos, siekdamos šalinti ir valdyti korupcijos pasireiškimo tikimybę, turi antikorupciniu požiūriu įvertinti savo veiklą, nustatyti rizikas, galinčias pasireikšti veiklos srityse ir sudaryti prielaidų darbuotojams ar kitiems asmenims padaryti korupcinio pobūdžio teisės pažeidimus, apskaičiuoti jų lygį, suskirstyti jas pagal svarbą, nustatyti korupcijos rizikos veiksnius, sudarančius prielaidų korupcijos rizikoms kilti, ir parengti priemones nustatytoms rizikoms mažinti ir (ar) jų veiksniams šalinti. Korupcijos pasireiškimo tikimybė nustatoma vadovaujantis Korupcijos

pasireiškimo tikimybės nustatymo ir jo atlikimo tvarkos rekomendacijomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos Specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus 2021 m. lapkričio 30 d. įsakymu Nr. 2-246 „Dėl Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo ir jo atlikimo tvarkos rekomendacijų patvirtinimo“;

*Papunkčio pakeitimai:
Nr. 3D-681, 2022-11-14*

10.4. Informacijos apie asmenį gavimas. Ministerija, organizacijos, siekdamos įvertinti asmenų patikimumą ir sumažinti korupcijos pasireiškimo tikimybę, privalo Korupcijos prevencijos įstatymo nustatytais atvejais ir tvarka kreiptis į Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybą (toliau – STT) dėl informacijos apie asmenį gavimo. Ministerijos, organizacijos turi turėti patvirtintą pareigybių, dėl kurių teikiamas prašymas STT pateikti informaciją, sąrašą. Ministerijoje prašymo STT pateikti informaciją teikimas organizuojamas Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2016 m. birželio 29 d. įsakyme Nr. 3D-389 „Dėl pareigybių, dėl kurių teikiamas prašymas specialiųjų tyrimų tarnybai pateikti informaciją, sąrašo patvirtinimo“ nustatyta tvarka;

*Papunkčio pakeitimai:
Nr. 3D-681, 2022-11-14*

10.5. Teisės aktų ar jų projektų antikorupcinis vertinimas. Ministerijoje ir organizacijose Korupcijos prevencijos įstatyme nustatytais atvejais turi būti atliekamas norminių teisės aktų projektų antikorupcinis vertinimas. Srityse, kuriose nustatytos didelės korupcijos tikimybės pasireiškimo rizikos, atliekamas antikorupcinis vidaus administravimą reglamentuojančių teisės aktų vertinimas. Ministerijos padalinys, atsakingas už teisės aktų antikorupcinį vertinimą, už korupcijos prevenciją atsakingo Ministerijos padalinio prašymu teikia jam informaciją, reikalingą nustatyti, kiek ši priemonė padėjo pašalinti korupcijos apraiškų riziką, ar po šios priemonės vykdymo yra padaryta tam tikra pažanga;

10.6. Darbuotojų antikorupcinis švietimas. Mokymai korupcijos prevencijos klausimais yra privaloma Ministerijos, organizacijų darbuotojų mokymų dalis. Ministerija, organizacijos didina antikorupcinį sąmoningumą ir bendradarbiauja su STT ir (ar) kitais patyrusiais ir kompetentingais korupcijos prevencijos specialistais (ekspertais) kartu organizuodami korupcijos prevencijos mokymus, skaitydami pranešimus, dalydamiesi savo praktine ir teorine patirtimi. Ministerijoje už korupcijos prevenciją atsakingas padalinys savo iniciatyva arba kartu su Ministerijos padaliniu, atsakingu už personalo valdymą, atsižvelgdamas į Ministerijos darbuotojų švietimo antikorupcine tema poreikį, teikia Ministerijos darbuotojams informaciją apie mokymus ir organizuoja mokymus korupcijos prevencijos temomis. Ministerijoje, organizacijose turi būti užtikrinta, kad reguliariai būtų vykdomas už korupcijos prevenciją atsakingų asmenų kvalifikacijos kėlimas;

10.7. Etiško elgesio nustatymas. Siekiant užtikrinti etišką Ministerijos, organizacijų veiklą, kiekvienas Ministerijos, organizacijų, kai jos neturi pasitvirtinusios savo skaidrios veiklos ir etiško, antikorupcinio elgesio standartų, darbuotojas turi savo veikloje vadovautis Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos ir jos valdymo srities įstaigų, valstybės valdomų įmonių darbuotojų etikos kodeksu (Nulinės tolerancijos korupcijai politikos aprašo 1 priedas) (toliau – Etikos kodeksas). Organizacijų patvirtinti skaidrios veiklos ir etiško, antikorupcinio elgesio standartai neturi prieštarauti Etikos kodekso nuostatoms. Pavyzdiniai galimos korupcinio pobūdžio rizikos atvejai ir rekomenduotini Ministerijos, organizacijų darbuotojų veiksmai su jais susidūrus nustatyti Nulinės tolerancijos korupcijai politikos aprašo 3 priede;

*Papunkčio pakeitimai:
Nr. 3D-681, 2022-11-14*

10.8. Viešųjų ir privačių interesų derinimo užtikrinimas. Siekiant stiprinti interesų konflikto prevencijos bei kontrolės veiklą, Ministerijoje ir organizacijose turi būti nustatyta ir reglamentuota darbuotojų viešųjų ir privačių interesų derinimo tvarka. Viešųjų ir privačių interesų derinimas bei interesų konflikto prevencijos bei kontrolės veikla Ministerijoje vykdoma vadovaujantis Lietuvos Respublikos ministerijos viešųjų ir privačių interesų derinimo tvarkos aprašu, patvirtintu žemės ūkio ministro įsakymu;

10.9. Nusišalinimų administravimas. Ministerijos, organizacijų darbuotojams draudžiama dalyvauti rengiant, svarstant ar priimant sprendimus ar kitaip juos paveikti ar bandyti paveikti, arba atlikti kitas tarnybines pareigas, jeigu atliekamos pareigos, vykdomos funkcijos yra susijusios su jų privačiais interesais. Siekiant valdyti galimus ir esamus interesų konfliktus bei iš to kylančias rizikas, Ministerijoje ir organizacijose turi būti nustatyta darbuotojų nusišalinimo ir nušalinimo tvarka. Ministerijos deklaruojančių asmenų nusišalinimo ir nušalinimo tvarka nustatyta Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos darbuotojų nusišalinimo ir nušalinimo nuo pavesto darbo ar užduoties tvarkos apraše, patvirtintame žemės ūkio ministro įsakymu;

10.10. Dovanų politikos apibrėžtumas. Dovanų priėmimas ir teikimas tam tikrose situacijose gali būti suprantamas kaip kyšininkavimas ar papirkimas, todėl dovanų teikimo ir priėmimo priimtinumą Ministerijoje, organizacijose reglamentuoja Dovanų politikos aprašas (Nulinės tolerancijos korupcijai politikos aprašo 2 priedas). Dovanų, gautų Ministerijos darbuotojų pagal tarptautinį protokolą, kurių vertė yra didesnė kaip 150 eurų, perdavimo, saugojimo, registravimo ir eksponavimo tvarka nustatyta Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos dovanų, gautų pagal tarptautinį protokolą, administravimo tvarkos apraše, patvirtintame žemės ūkio ministro įsakymu;

10.11. Viešųjų pirkimų kontrolė. Vykdam pirkimus egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė. Ministerija ir organizacijos užtikrina pirkimų skaidrumą. Ministerija,

organizacijos turi patvirtinti savo viešųjų pirkimų poreikio nustatymą, planavimą, organizavimą ir kontrolę reglamentuojančius dokumentus, aiškiai nustatydamos viešųjų pirkimų procese dalyvaujančius asmenis ir jų teises bei pareigas. Ministerijoje ir organizacijose turi būti užtikrinta, kad bent vieną kartą per 3 metus būtų atliktas viešųjų pirkimų proceso patikrinimas (auditas, vertinimas ar pan.) ir korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymas viešųjų pirkimų srityje. Ministerijoje, organizacijose turi būti paskirtas viešųjų pirkimų prevencinę kontrolę vykdomas asmuo;

10.12. Pranešimų, gaunamų vidiniu kanalu, administravimas bei pranešėjų apsaugos užtikrinimo organizavimas. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos pranešėjų apsaugos įstatymu, Ministerijoje, organizacijose turi būti užtikrintas pranešėjų apsaugos nuostatų įgyvendinimas. Ministerijos darbuotojams (esamiems ir buvusiems) bei asmenims, kuriuos su Ministerija sieja ar siejo sutartiniai santykiai, yra sudaryta galimybė Ministerijos vidiniu kanalu pateikti informaciją apie pažeidimus Ministerijoje, keliančius grėsmę viešajam interesui arba pažeidžiančius viešąjį interesą. Šio vidinio kanalo tikslas – identifikuoti piktnaudžiavimo atvejus lemiančias ar galinčias lemti Ministerijos vidaus aplinkybes ir identifikuoti bei įgyvendinti tokių atvejų prevencijos priemones. Ministerijos vidinio kanalo administravimas vykdomas vadovaujantis Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2019 m. balandžio 2 d. įsakymu Nr. 3D-191 „Dėl Informacijos apie pažeidimus Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijoje vidiniu kanalu teikimo ir tvarkymo tvarkos aprašo patvirtinimo ir kompetentingo subjekto paskyrimo“;

10.13. Pranešimų apie galimus korupcinio pobūdžio pažeidimus teikimo tvarkos nustatymas. Ministerijos „Pasitikėjimo linija“ sudaryta galimybė asmenims anonimiškai pranešti apie Ministerijos ir organizacijų darbuotojų galimai neteisėtus veiksmus, neveikimą arba veiksmus, susijusius su korupcija, laiku išaiškinti, iširti ir užkirsti kelią galimiems neteisėtiems veiksams. „Pasitikėjimo linija“ gauti pranešimai administruojami vadovaujantis Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2017 m. lapkričio 16 d. įsakymu Nr. 3D-733 „Dėl Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos „Pasitikėjimo linijos“ tvarkos aprašo patvirtinimo“. Organizacijose gali būti nustatyta atskira tokio pranešimo pateikimo, kanalo kūrimo, administravimo tvarka;

10.14. Lobistinės veiklos administravimas. Ministerijos, organizacijų darbuotojai, kurie pagal teisės aktų nustatyta tvarka jiems suteiktas pareigines funkcijas dalyvauja rengiant, svarstant teisės aktų projektus ir juos priimant, privalo deklaruoti jų atžvilgiu vykdytą lobistinę veiklą Ministerijos, organizacijų, kuriose jie dirba, nustatyta tvarka. Siekiant Ministerijoje skatinti lobistinės veiklos viešumą ir skaidrumą, užkirsti kelią neteisėtai lobistinei veiklai, reikalavimai Ministerijos darbuotojų veiksams, susidūrus su lobistine ar įtakos teisėkūrai veikla, elgesio standartai ir taikomos prevencinės priemonės nustatytos Lobistinės veiklos administravimo

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijoje tvarkos apraše, patvirtintame žemės ūkio ministro įsakymu;

10.15. **Partnerių elgesio standartų nustatymas.** Ministerija, organizacijos, pradėdamos bendradarbiavimą su partneriais, įvertina galimas rizikas. Reikalavimai ir principai, kurie skatina Ministerijos partnerius veikti pagal visuotinai pripažintus skaidraus elgesio standartus, įtvirtinti Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos partnerių ir ekspertų elgesio kodekse, patvirtintame žemės ūkio ministro įsakymu, į kurio nuostatas ir principus rekomenduojama atsižvelgti organizacijoms tvirtinant ir vidaus tvarkas, reglamentuojančias bendradarbiavimą su partneriais

10.16. **Korupcijos rizikos valdymo vertinimas.** Ministerijoje, organizacijose (viešuosiuose juridiniuose asmenyse, kaip jie apibrėžti Lietuvos Respublikos vidaus kontrolės ir vidaus audito įstatyme) planuojamas ir atliekamas korupcijos rizikos valdymo vertinimas. Priimti sprendimai dėl korupcijos rizikos valdymo tobulinimo skelbiami Ministerijos, organizacijų, kai sprendimą priima organizacijos vadovas, interneto svetainėse.

*Papildyta papunkčiu:
Nr. 3D-681, 2022-11-14*

11. Atsižvelgdamos į Ministerijos ir (ar) organizacijų struktūrinių padalinių veiklos specifiką, Ministerija, organizacijos gali nustatyti papildomas korupcijos prevencijos priemones.

IV SKYRIUS NULINĖS TOLERANCIJOS KORUPCIJAI POLITIKOS ĮGYVENDINIMAS IR PRANEŠIMAI APIE NULINĖS TOLERANCIJOS KORUPCIJAI POLITIKOS PAŽEIDIMUS

12. Ministerijoje, organizacijose turi būti paskirtas asmuo arba atsižvelgiant į struktūrą, darbuotojų skaičių ar veiklos specifiką korupcijos prevencijos tikslais įsteigtas struktūrinis padalinys (toliau – atsakingas asmuo), kuris būtų atsakingas už korupcijos prevencijos koordinavimą ir korupcijos prevencijos priemonių įgyvendinimo kontrolę.

13. Ministerijoje veikia už korupcijos prevenciją atsakingas Ministerijos padalinys, kuris rengia ir teikia pasiūlymus ministrui dėl korupcijos prevencijos organizavimo; organizuoja, koordinuoja ir kontroliuoja korupcijos prevencijos priemonių įgyvendinimą. Korupcijos prevencijos priemonės įgyvendina ir kitų Ministerijos struktūrinių padalinių darbuotojai, pagal kompetenciją vykdydami priskirtas funkcijas ir antikorupcinės programos priemonių plane jiems numatytas priemones.

14. Ministerijoje, organizacijose turi būti nustatytos vidinės procedūros dėl informacijos apie pažeidimus teikimo, vertinimo, nagrinėjimo ir sprendimų priėmimo ar informacijos apie juos persiuntimo nagrinėti pagal kompetenciją kitiems subjektams.

15. Ministerijos, organizacijų darbuotojai raginami būti neabejingi įgyvendinant Nulinės tolerancijos korupcijai politikos aprašo nuostatas ir visais atvejais, kai sužino ar įtaria neteisėtus veiksmus, neveikimą arba veiksmus, susijusius su korupcija, turi per įmanomai trumpiausią laiką apie tai informuoti vadovybę, tiesioginį vadovą, atsakingą asmenį ar pateikti pranešimą Ministerijos „Pasitikėjimo linijos“ telefonu (8 5) 239 1333) ar el. paštu pasitikejimolinija@zum.lt. Organizacijose gali būti reglamentuota kita tokio pranešimo pateikimo tvarka.

16. Ministerijos, organizacijų paskirtas atsakingas asmuo apie korupcinio pobūdžio nusikalstamas veikas informaciją kompetentingai tyrimo institucijai privalo pateikti nedelsdamas (per įmanomai trumpiausią laiką nuo sužinojimo momento).

17. Ministerijos, organizacijų vadovybė įsipareigoja užtikrinti darbuotojo anonimiškumą (jam pageidaujant) ir (arba) kitaip saugoti asmenį bei jo pateiktą informaciją, imtis priemonių, kad darbuotojas, pareiškęs susirūpinimą dėl galimo Nulinės tolerancijos korupcijai politikos aprašo nuostatų pažeidimo, korupcijos atvejo, viešųjų ir privačių interesų ar nustatytų elgesio taisyklių pažeidimo, nepatirtų keršto, diskriminacijos, mobingo ar kitaip su juo nebūtų susidorota.

18. Ministerija, organizacijos ragina savo aptarnaujamus asmenis, partnerius ir visas kitas suinteresuotas šalis pranešti apie Ministerijos įgyvendinamo Nulinės tolerancijos korupcijai politikos aprašo nuostatų laikymosi pažeidimus arba įtariamus pažeidimus pateikiant pranešimą Ministerijos „Pasitikėjimo linijos“ telefonu (8 5) 239 1333) ar el. paštu pasitikejimolinija@zum.lt, jei organizacijose nenustatyta kita pranešimo pateikimo tvarka. Ministerija, organizacijos garantuoja, kad neatskleis pranešimą pateikusio asmens tapatybės ir imsis visų priemonių, kad apie Nulinės tolerancijos korupcijai politikos aprašo nuostatų laikymosi pažeidimus pranešusius asmenis apsaugotų nuo bet kokių galimų neigiamų pasekmių.

19. Pranešėjų apsaugos nuostatos, nurodytos šio Nulinės tolerancijos korupcijai politikos aprašo 17–18 punktuose, galioja ir tais atvejais, jeigu paaiškėja, kad asmens pateikta informacija yra klaidinga ar nepasitvirtina.

20. Gauti pranešimai, atsižvelgiant į jų turinį, tiriami, nagrinėjami ir atsakymai pranešimą pateikusiems asmenims teikiami Lietuvos Respublikos įstatymų, kitų teisės aktų bei Ministerijos, organizacijų vidaus tvarką reglamentuojančių teisės aktų nustatyta tvarka. Pranešimai negali būti perduoti struktūriniam padaliniui ar darbuotojui, dėl kurio veiksmų pareiškėjas išreiškė susirūpinimą.

21. Ministerija, organizacijos užtikrina, kad pranešimai dėl galimų korupcijos atvejų būtų ištirti teisės aktų nustatyta tvarka.

V SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

22. Nulinės tolerancijos korupcijai politikos aprašas skelbiamas viešai Ministerijos ir organizacijų interneto svetainėse.

23. Ministerijos, organizacijų interneto svetainėse teikiama ir viešinama informacija, kuri yra privaloma skelbti laikantis teisės aktų reikalavimų. Ministerijos, organizacijų interneto svetainėse skelbiama korupcijos prevencijos skiltis turi būti nuolat atnaujinama pagal aktualumą.

24. Ministerijoje ir organizacijose Nulinės tolerancijos korupcijai politikos aprašo nuostatų įgyvendinimas stebimas vykdant darbuotojų apklausas ar taikant kitas priemones.

25. Nulinės tolerancijos korupcijai politikos aprašo nuostatų pažeidimas laikomas tarnybinių / darbo pareigų vykdymo pažeidimu, už kurį taikoma Lietuvos Respublikos teisės aktuose ir Ministerijos, organizacijų vidaus teisės aktuose numatyta atsakomybė.

26. Kiekvienas Ministerijos, organizacijų darbuotojas Ministerijos padaliniui, atsakingam už korupcijos prevenciją, gali teikti siūlymus dėl Nulinės tolerancijos korupcijai politikos aprašo tobulinimo.

27. Pasikeitus teisiniam reguliavimui ar kitoms aplinkybėms, Nulinės tolerancijos korupcijai politikos aprašas turėtų būti papildomas ir atnaujinamas.
